

Bünyo

Vüevdumuzun Küçük Sırları

YILIN BİLİM
İNSANI ÖDÜLÜ
2024
HEMPA
ÇOCUK DERNEĞİ

DİLARA SARI

ÇİZER:
HÜMEYRA HANÇER

Benim iki hayatım var. Biri herkesin gördüğü, sıradan hayatım: Sabah okula giderim, teneffüslerde koştururum, eve dönünce ödevimi yaparım. Ama bazen, hiç belli olmaz. **EN SIRADAN GÜN BİLE HOP! BİR ANDA MACERAYA DÖNÜŞEBİLİR.**

İşte o zaman ikinci hayatım başlar. Kimse-nin göremeyeceği kadar küçük, gizli bir dünyam var. Bu dünyada kan hücreleri asker gibi yürür, mikroplar pusuya yatar, virüsler de kıvılcım gibi etrafta sıçrar. Ama neyse ki yalnız değilim; ya-

nımda Bünyo var! Konuşan ve şaşılacak kadar bilge kedim.

Bünyo dışarıdan bakıldığında sıradan bir kedi gibi görünür. Ama aslında o, benim en tatlı oyun arkadaşım, sırlarımın koruyucusu ve gizli dünyamın kapılarını birlikte açtığım en yakın dostumdur. Bu durumu annemle babama anlatınca gülüyorlar; sanırım pek inanmıyorlar. Ama ben biliyorum: **Tüm bunlar gerçekten oluyor. Sadece çok dikkatli bakmak gerekiyor.**

O sabah sınıfa girdiğimde her şey olması gerektiği gibiydi. Çantamı hızla masama bıraktım ve etrafa bir göz gezdirdim. Ayşe'nin sırası boştu ama hiç şaşırmadım. Çünkü o zaten neredeyse her zaman biraz geç kalırdı.

Belki yine yoldaki ağaçlara 'günaydın' demekle oyalanmıştır. Ayşe, bitkilerle konuşmayı öyle ciddiye alır ki! Geçen gün fesleğeniyle tartıştığını bile duydum.

Bunu düşününce kendi kendime kıkırdadım ve yerime oturdum. Zil çalar çalmaz öğretmenimiz içeri girdi. Elinde her zamanki gibi yoklama defteri vardı. Sayfaları sessizce çevirdi. Derken bir yerde durdu. Yüzündeki ifade bir anda değişmişti.

- Çocuklar, Ayşe bugün okula gelemiyor, dedi.

Sınıfta hemen bir uğultu başladı.

- Nasıl yani, hiç mi gelmeyecek?

- Ama hep geç kalır zaten.

Öğretmenimiz başını yavaşça salladı.

- Biraz rahatsızlanmış, dedi şefkatli bir sesle.

Şimdi doktor kontrolünde dinleniyor.

Sınıf hemen sessizleşti. En yakın arkadaşım ne olmuştu böyle? Pencereden dışarı bakarken aklıma Bünyo'nun bir sözü geldi: **"Her vücudun kendine göre bir konuşma biçimi vardır."** Belki Ayşe'nin vücudu da konuşuyordu; sadece biz duymuyorduk.

Zil çalar çalmaz bahçeye koştum. Arkadaşlarımın bir şeyler fısıldaştığını hemen fark ettim:

- Duydun mu? Ayşe kızamık olmuş!

KIZAMIK... Bu kelimeyi duyar duymaz içim buz kesildi. Sanki görünmeyen bir dünyanın kapısı yavaşça aralanıyordu.

Eve girer girmez annemin yanına koştum.

- Anne, dedim telaşla. Ayşe kızamık olmuş. Bu hastalık nasıl geçer?

Annem, okuduğu kitabı koltuğun kenarına bıraktı ve şaşkınlıkla bana baktı.

- **Kızamık mı olmuş?** Ah güzelim benim, dedi annem. Umarım çok ağır geçirmiyordur.

Sonra derin bir nefes aldı ve şefkatle açıklamaya başladı.

- Gel bakalım buraya, dedi. Kızamık bir virüs yüzünden olur. Vücut o virüsü tanıyınca da hemen savunmaya geçer.

- Savunma sistemimiz, değil mi anne, dedim düşünceli bir şekilde. Onları biliyorum.

- Evet kızım, dedi annem. İçimizde **"bağışıklık sistemi"** dediğimiz bir ordu var. Virüsü görünce hemen harekete geçer. Ateşin

çıkması, hâlsizlik, döküntüler... Bunların hepsi vücudunun savaştığını gösteren sinyallerdir. Biraz dinlenince, bol su içince ve iyi beslenince o ordu virüsü yener.

Annem anlatırken birden Ayşe'yle geçirdiğimiz bir gün geldi aklıma. Okul bahçesinde çiçeklere su verirken bana ne demişti? **“Bitkilere iyi gelmek istiyorsan önce onları dinlemelisin. Ne istediklerini anlamadan onlara yardım edemezsin.”**

O zaman bu sözleri sadece çiçekler için söylemişti. Ama şimdi düşününce, belki vücudumuz da böyleydi. İyi olmak için önce içimizi dinlememiz gerekiyordu.

Arkadaşlık Geçidi

O gece yatağıma uzandığımda kafamda binlerce soru dönüyordu.

- Bünyo, dedim heyecanla. **AYŞE, KIZAMIK OLMUŞ!** Onu hasta eden şeyi görmek istiyorum. Sence beni onun vücuduna götürebilir misin? Bu mümkün mü? Bunu hiç yapmadık biliyorum ama...

Bünyo yorganımın arasından bir anda başını kaldırdı, kulakları dikilmişti.

- **Dilara... Dilara...** Kuralı biliyorsun, dedi ciddi bir ifadeyle. Ben seni sadece senin vücuduna götürebiliyorum.

- Ama o benim en yakın arkadaşım, dedim. Hasta olduğunda yanında olamıyorum. **Bu hiç adil değil, Bünyo!**

Bünyo'nun bıyıkları titredi, gözlerinde parlak bir ışık belirdi.

- Dur bakalım, dedi Bünyo, ön patisini kaldırıp bir profesör gibi kaşlarını çatarak. Senin ona olan bağın çok güçlü; belki o bağ enerjiye dönüştürebiliriz. Tıpkı hücrelerin sinyal göndermesi gibi ama bu kez sinyal kalpten gidecek. İşe yararsa süper olur. Yaramazsa... En kötü birkaç tüyüm kabarır.

Bir an sustuk. Ardından ikimiz de güldük.

- Tamam, küçük bilim insanı. Ama dikkat et, bu seferki yolculuk alıştıklarından farklı olacak.

Odam birden sessizleşti. Tavanın köşesinden ince bir kırmızı ışık süzüldü. Nefesimi tuttum; sanki ışık da benimle beraber nefes alıyordu. Bünyo'nun sesi çok derinden geldi:

- Ayşe'nin vücuduna giden geçit, güvenle açılır. **DOSTLUĞUNUZ, KAPIYI AÇAN ŞİFRE OLACAK.**

Gözlerimi kapattığım anda önümde kırmızı ışıklar dans etmeye başladı. Kalbim yerinden çıkacak gibiydi. Yatağımın etrafında hava iyice ağırlaştı.

- Olmadı mı, dedim fısıldayarak.

Bünyo gözlerini kıstı.

- Bağ zayıf... Henüz değil, diye mırıldandı. Ayşe'nin sana duyduğu güveni hissetmen gerekiyor. **Sadece düşünmek yetmez, Dilara. Hisset!**

Gözlerimi sımsıkı kapadım. Dışarıdaki yağmurun sesi beni o güne götürdü: Gri göğün altında ıslanmıştım, şemsiyem yoktu, saçlarımdan sular damlıyordu. Bir anda yanımda bir şemsiye belirdi. Gülümseyen bir kız, "İstersen paylaşabiliriz," dedi. Hemen ardından mavi puantiyeli şemsiyenin altına girdim. "Yağmuru sever misin?" diye sordu. "Evet," dedim. **"Çünkü o zaman dünya nefes alıyor bence."** Benimle şemsiyesini paylaşan o kız Ayşe'ydi. O günden sonra da hiç ayrıldık.

O günü düşününce içim ısındı. Yağmurda paylaştığımız o şemsiye, sanki aramızdaki ar-

kadaşlığın ilk işaretiydi. Bu, B nyo'nun bahsettiği o özel bağ olmalıydı.

B nyo'nun sesi heyecan doluydu.

- **İşte bu, Dilara!** şimdi o bağı hissettin.

Kırmızı ışık yeniden belirdi; bu kez göz kamaştıracak kadar güçlüydü. ışık yatağımın etrafında dönmeye başladı, perde dalgalandı, masa titredi.

- Geçit açılıyor, dedi B nyo. Hatırlıyor musun, Dilara? Her vücudun kendine göre bir konuşma biçimini vardı. şimdi dinlemeyi öğrenme zamanı.

Derin bir nefes aldım.

- Hazırım, dedim. Yani... Sanırım.

Tam o anda kırmızı ışık üstten aşağıya doğru yarıldı. Ortaya kıpkırmızı, dönen bir tünel  ıktı. T nel nefes alıyor gibiydi; her nefeste içeri doğru  ekiliyordum. En sonunda ayaklarım da yerden kesildi.

- **B nyoooo,** diye bağırdım.

Kırmızı ışık beni içeri çekti. Bir anda Ayşe'nin vücuduna açılan geçidin içine yuvarlandım.

Kızamık Krallığı ve Antikor Ordusu

Kısa süre sonra kızıl duvarlarından minik su damlalarının süzöldüğü sıcak bir tünelin içindeydik. Hava nemliydi. Uzaklarda **dum-tak, dum-tak** diye ritmik bir ses yankılanıyordu. Ayşe'nin kalp atışlarıydı bu.

- Burası neresi, diye sordum fısıltıyla.

- Ayşe'nin boğazı, dedi Bünyo. Kızamık virüsü genellikle buradan girer. Birinin hapşırmasıyla ya da öksürmesiyle havaya karışan minicik damlacıklar olur ya... İşte o damlacıkların içinde taşınır.

Tam o sırada tiz bir kahkaha duyuldu:

- Ha-ha-ha! Ne güzel... Ziyaretçiler!

Karanlığın içinden kırmızımsı, dikenli bir yaratık süzüldü. Üzerinde ısı ısı parlayan bir pelerin vardı; etrafında dönen küçük kırmızı toprak, “Yaşasın kralımız,” diye bağıyordu.

Virüs burnunu havaya dikti:

- BEN KIZAMIK VIRÜSÜYÜM! Vücutta dolaşır, çoğalır, ortalığı karıştırırım. Bir öksürük patladı mı? İşte benim için kutlama vakti!

- Demek arkadaşımı hasta eden virüs sensin, dedim. Tanıştığımıza hiç memnun olmadım!

Kızamık alaycı bir gülümsemeyle konuşmasına devam etti:

- Ah, onlar benim zafer balonlarım sadece.

Bünyo patisini kaldırdı.

- Balon diyorsun ama bu balonlar insanın ateşini çıkarıyor.

Kral Kızamık pelerini savurdu:

- Yani, ne olmuş? Biz önce boğaza yerleşiriz. Bir öksürük, bir hapşırık, hop! İçerideyiz! Sonra kana karışırız, dans pistimizi büyütürüz. **Ama-cımız çok basit: çoğalmak!**

- Peki o kırmızı noktalar nasıl oluşuyor, diye sordum merakla.

Virüs gururla anlatmaya devam etti:

- Hücreleri kandırıp bizi çoğaltmalarını sağlarız. Vücut bunu fark ettiğinde hemen alarma geçer: Ateş çıkar, boğaz ağrır, gözler ışığa duyarlı olur. Sonra o meşhur kırmızı döküntüler belirir. Bunlar vücudun bize karşı verdiği savaşın işaretleridir.

- Yani kırmızı noktalar aslında savaş izleri, dedim şaşkınlıkla.

- Aynen öyle sayın seyirciler! Ben öyle bulaşıcıyım ki... Aynı odada sadece birkaç dakika durursan... **TA-DAA!** Sana bile bulaşabilirim.

- Ama bana bulaşmadın, dedim şaşkınlıkla.

Ellerime baktım; sanki ellerim bir sır saklıyordu. Derimin altında sessiz bir ordu varmış gibi hissediyordum.

Kral Kızamık bir an duraksadı.

- **Lafın gelişi canım! Kokusunu alıyorum... Aşılısın sen!** Aşı olduysan, vücudun bana karşı antikor üretmeyi çoktan öğrenmiştir. Bu yüzden sana bulaşamam. Yazık oldu...

